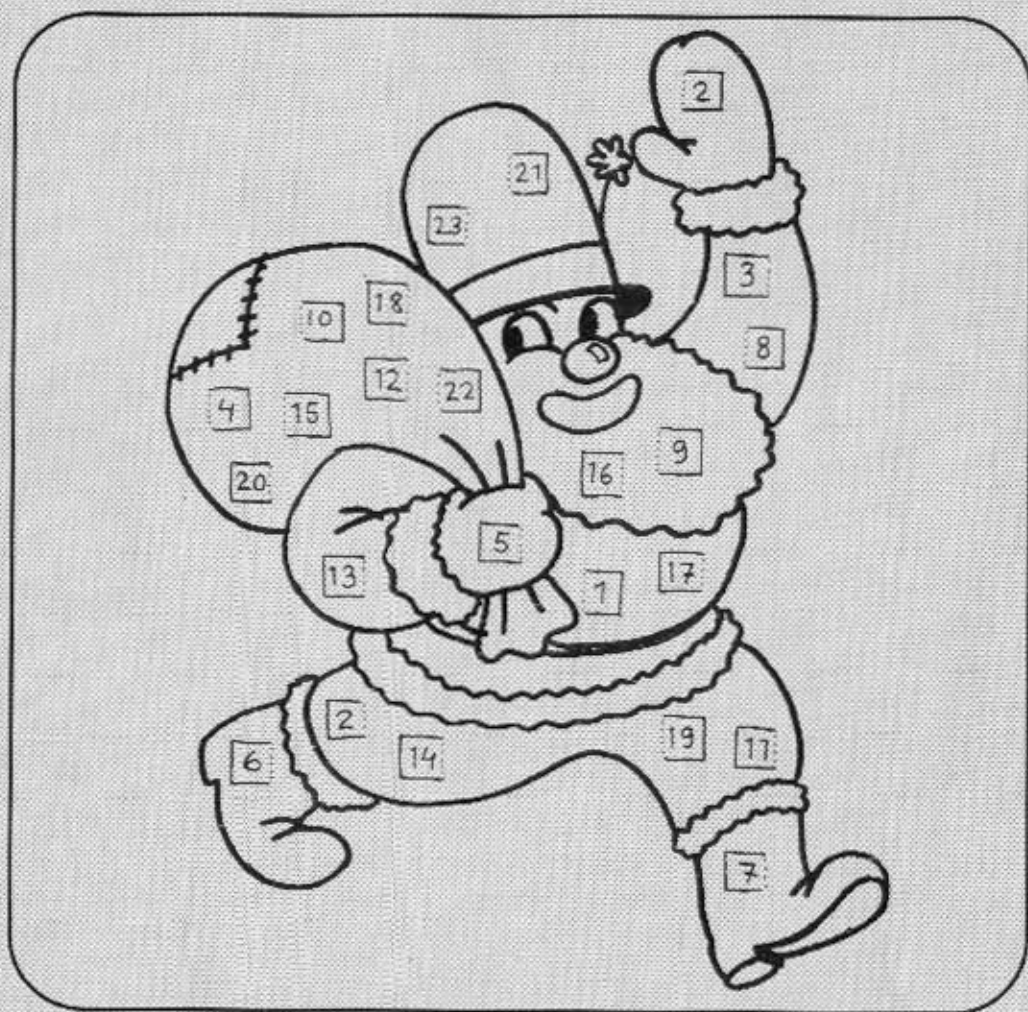

SADUJAINHO!

2-4 1975

**Hyvää
Joulua!**

PÄÄKIRVOITUS

Rakas lukija, Tämä(kin) Sarjainho on myöhässä. Mutta sehän ei ole mikään uutinen - ei ainakaan enää, vai mitä. Älä silti luule, ettet olisi meille rakas. Tulemmehan aina luoksesi uskollisesti ennemmin tai myöhemmin. Ja talkootyön tuskallisen hitaassa tiimelyksessäkään emme toki unohda Sinua (vaikket juuri muistakaan meitä edes kirjeellä, jolla voisimme nopeasti ja vaivattomasti täyttää Sarjainhomme sivuja sen sijaan, että joudumme itse hiki hatussa vääntämään tekstiä).
Mutta näin vuoden viimeisessä numerossa (ei siis suinkaan vuoden lopussa) tahdomme palkita kärsivällisyytesi myöhäisellä joululahjalla. Varsinkin haluamme muistaa uskollisimpia ja pitkäaikaisimpia lukijoitamme, jotka esimerkiksi vuonna 1975 turhaan odottivat kolmea viimeistä numeroaan. Tämä suuri ja kaunis ja hauska ja... no siis parodiaerikoisteemaliite on samalla kolmoisnumero 2-4/75. Olkaa hyvä. Toivottavasti huvittaa.

Samalla Sarjainho tahtoo kiinnittää huomiotta yleensä sarjakuva-kriitikoiden ja erityisesti Sarjainhon toimituskunnan inhaan ja hyljeksittyyn asemaan. Piirtäjät haukkuvat ja lukijatkin ovat usein eri mieltä sen sijaan, että uskoisivat alan asiantuntijoiden (meidän) perehtyneitä näkemyksiämme. Missä hitossa on perisuomalainen auktoriteettien kunnioitus?
Sarjakuvantekijöilläkin on nykyään oma ammattijaoksensa, jossa kokoontuvat särpimään pullaa ja kahvia ja konjakkia ja muuta ja tietenkin nurisemaan meistä kriitikoista. Kutsuivatpa tuossa syksyllä kerran meidätkin kokoukseensa kesken toimituskiireiden oikein itse kuuntelemaan korvat punoittaan, miten me emme mukamas tykkää mistään ja haukumme kaiken. Eivätkä edes maksaneet laskuamme! Siitäkö muka pitäisi arvostelujen parantua - PAH.
Vaan eipä hätää. Nyt mieleemme on paljon parempi, sillä Sarjainho on perustanut Sarjakuva-arvostelija-akatemian, johon kuuluvat

kaikki vakavamieliset Sarjainhoon kriittisiä tekstejä kirjoittavat kriitikot (sekä armosta myös taittajat sun muut vaikka ovatkin myös piirtäjiä). Puljun tarkoitus on kohentaa sarjakuvakriitiikin arvostusta ja kamalla tunnustuspalkintoja ansioituneille arvostelijoille ja näyttämällä, että osataan mekin särpiä pullaa ja virvokkeita vakavalla naamalla.

Pörrö Harmitti
toimitussihteeri

SARJAKUVAPARODIAT - HAUSKEMPIA KUIN ESIKUVANSA?

Kun seitsämävuotias lukee sarjakuvia, hän saattaa niellä lukemansa sellaisenaan ja eläytyä vaikkapa supersankarion maailmaan täysillä ja vakavissaan. Kun aikuinen lukee niitä, hän saattaa nauttia lukemastaan siinä kuin seitsämävuotiaskin, mutta hänelle on avautunut myös mahdollisuus suhtautua lukemaansa parodisella tasolla. Lukijoiden iän karttuessa sarjakuvaparodiat saavat mahdollisuuden kukohtaa.

LEHDET

Eräs Madin varhainen menestyksen kulmakiviä 50-60-luvuilla olivat sarjakuvaparodiat. Tezasmies ja muut ensimmäisen sukupolven supersankarit olivat tuossa vaiheessa jo niin kaivoihin kangistuneita, että aika oli kypsä parodioinnille, ja lakiolais- ja yliopistoihinkin ehtineet suuret ikäluokat saattoivat hörähdellä vapautuneesti sarjakuvahahmoille, jotka vain joitakin vuosia aiemmin olivat olleet heille pyhiä.

60-luvun lopun underground-huumassa mentiin vielä pitemmälle: Gilbert Sheltonin Wander Wart-Hog rilleesti kuin pellossa ilman seksuaalisiaakaan rajoitteita. Suomessa ko. pelion ko. sarkas ovat kyntäneet Jymy, Huuli ja Pahasika, vuodesta 1989 lähtien myös vakaasti suosiotaan kasvattanut Myrky (Pyton).

Ylimenokauden jälkeen silkka sikailukaan ei enää sinänsä riittänyt naurattamisen aiheeksi. Norjan Madista 80-luvun puolivälissä loikannut Pyton-sarjakuvalehden perustanut tiimi on onnistuneesti jalostanut U-sarjakuvan roisiuden ja Madin nokkelan divalavuuden tässä ajassa ja paikassa toimiviksi sarjakuvaparodiaksi - Madin amerikkalaisuuskisuus ei välttämättä ole eduksi maailla. Onnistumisesta kertoo se, että

Pyton ampaisi Norjassa muutamassa vuodessa Madin myyntilukujen ohi, ja sama ilmiö tuntuu nyt toistuvan Suomessa. Parodian toimimisen edellytyksenä on, että sekä tekijät että lukijat tuntevat kohteensa perinpohjin, mutta parodioillakin on vaarana unmentua ellei niitä tuuleteta.

ALBUMIT

Keski-Eurooppa on albumien luvattua aluetta ja sieltä ovatkin peräisin monet varsinaiset parodia-albumit. Editions Glénat'illa on listoillan useita koostealbumeita (suomeksi julkaistu USA-Spesiaali v. -92), Editions Vents D'Ouest puolestaan voi rehvastella parodioilla suursuosikeista Isterix, Baston (Niilo Piellinen) ja Rocky Luke (kaikki julkaistu suomeksi vv. 1990-91). Ko. albumit koostuvat eri tekijöiden lyhyistä, muutaman sivun jutuista, joissa pikku gallialaista, toimintuksen tuholaista ja lännen nopeinta ovat tulkinneet keskenään nyvinkin erilaiset tekijät, mm. Edika ja Pome & Janry. Toisin sanoen albumit ovat hyvin pitkälle kunnianosoituksia sarjojen alkuperäisille tekijöille, joista Franquin ja Morris tuntuvatkin ajatelleen, "Ellet voi voittaa heitä, liity heihin", ja kirjoittaa-

neet alkusanat ko. teoksiin. Tosi-asiassahan moinen "auktorisointi" on turhaa - lainsäädäntö kun suo parodioille varsin vapaan temmellyskentän - mutta antaahan nimellinen siunauksen antaminen ainakin lukijalle sellaisen kuvan, että tekijä on huomiorimiehiä, eikä mikään tiukkapiipoinen tosikko. Siitä huolimatta oikeusjuttuja on viritelty siellä täällä, kun meno on parodiointiin kohteena olevan hahmon oikeuksienomistajien mielestä yltynyt liian roisikoi. On vaikea kuvitella, että esim. Tintin in Switzerland -albumia koristaisivat Hergén alkusanat, albarissa kun lähinnä sikaillaan ja rietastellaan. Eikä Semicin -92 julkaisemaa Tiltti Pariisissa -teosta-kaan voi liiallisesta kiltteydestä syyttää - ilmeisesti Hergén peruspuhuton linja on kirvoittanut kaikkein äkkyimmät vastareaktiot... Onkin kyseenalaista, voidaanko Tintti-irvailujen kohdalla puhua enää parodioidista, vai purevasta satiiris-ta. Molemmat räähvittömyydet ovat, hollantilaisen Sombrero-kustantamon tuottajia.

Varsinaisten parodia-albumien lisäksi ainakin Marcel Gotlib on heittänyt peliin huikeita miniparodioidia omista tuotoksissaan; mm. suosittu perperinaukko Namusetä (Pervers Pépère) on näyttäytynyt Teriksen ja Tarzanin asuissa, ja vastaavaa tavaraa löytyy ainakin Gotlibin Rhaa Lovely -albumista. Eikä sarjakuvahahmojen parodinen käsittely ole vierasta Gary Larsonillekaan - jolle tosin mikään muukaan ei tunnu olevan vierasta. Parodiat vaasivat siis lähes kaikkialla; tarkkailemme ympäristöämme.

DO IT YOURSELF!

Koska parodiointi kohdistuu tunnettuihin ja suosittuihin kohteisiin, parodioilla tendään myös rahaa. Joskus mukana saattaa olla henkilökohtaista kaunaakin: Norjan Semicistä irtautunut Pyton-joukko hymyili taatusti vinosti, kun heidän lehtensä alkoi tehdä kauppansa sankareinaan sellaiset hahmot kuin Skatboard-Fantomen, "henki joka pierree"... Yhteyttä entisen isännän entumasta muiden taskuihin. Noita bis-

tiseen ykkösankariin ei tarvitse kaukaa nakea. Pitkä Pyton-parodia, Lucky Duck, on luvassa Semicin Parodia-sarjassa koväällä -94.

Kaikkein ovelimmat kustantajat ovatkin noitaneet parodiointin itäe ja estäneet siten valuttavirran ajoin

nesajatteluun kuminkaita löytyy tietenkin suuren veden takaa; Marvel alkoi vuonna -88 oman sisäsiittoisen What the...?! -parodiasarjansa, ko. tarinoista on koostettu Semicin alkuvuodesta -93 julkaisema Tah...?! Marvel-parodiaa! -albumi. Ja trikoo-pellet jos ketkä ovat kuin luotuja parodiointiin kohteiksi. Myös Mutantitikiipikonnien oma julkaisija Mirage Studios on ollut omatoiminen - tosin on vaikea uskoa, että sisäsiittoinen parodia Green-Grey Sponge-Suit Sushi Turiles huvittaisi Turilesien nuoria lukijoita, jotka taatusti suhtautuvat ihanteisiinsa lähes tosikkomaisella palvonnalla.

Oli miten oli, niin kauan kuin on suosittuja sarjakuvahahmoja, niistä väännetään vääjämättä myös parodiaa. Se, onko parodia hausempi kuin parodioidava esikuvansa, on hyvin tapauskohtaista: on syytä pitää mielessä, että myös parodia tarvitsee hyvän käsikirjoituksen toimilakseen. Morris sanoo Rocky Luken esipuheessa, että "parodian kohteeksi joutuminen on hyvin imartelevaa taiteilijalle". Jaa-a, olisikohan Hergé-vainas ollut samaa mieltä?

Martti Anttinen

NAARASPARAT

Murtosaari
1993

LIIAN PIENET
KORKOKENKÄNI
HIERSIVÄT
LIIKA-
VARPÄITÄNI.
OLIN NUN
YKSIIN.....

JA AURINKO
PAISTOI.....

ja potterinvaipat olivat pesemättä ja puuro paloi pohjaan aamulla...

PERÄREIKÄ ROIKKUI PUOLI METRIÄ ULKONA JA KUUKAUTISET OLI MYÖHÄSSÄ. (JA RINNATKIN RIIPUI!)

SARJAINHO

Tittelit tiskiin

Sarjakuva-arvostelija-akatemia on nyt ensimmäistä kertaa jakanut perinteeksi muodostuvat sarjakuvakalifin ja sarjakuvasuurvisiirin arvonimet.

Sarjakuvakalifeiksi nimettiin seuraavat ansioituneet henkilöt:

Päätoimittaja Aki-Hannes Jekku suurenmoisista ansioista Sarjainhon numeron 2-4/1975 toimittamisessa;

Toimitussihteeri Pörrö Harmitti erinomaisista ansioista Sarjainhon numeron 2-4/1975 toimittamisessa;

Avustaja Martti Anttinen loistavasta pastiseja käsittelevästä ar-

tikkelistaan Sarjainhon numerossa 2-4/1975;

Taittäjä Mortti Tenuponi Sarjainhon numeron 2-4/1975 säkenöivästä taitosta;

Taittäjä Tim Petosonta Sarjainhon numeron 2-4/1975 henkeäsalpaavasta taitosta.

Sarjakuvavisiiirin arvon saivat seuraavat henkilöt:

Sarjakuvapiirtäjä Takka-oliva Naarasrakki taivun räjyävästä sarjakuvastaan Sarjainhon numerossa 2-4/1975;

Sarjakuvapiirtäjä Marita Jurosuikka veret seisahtavasta sarjakuvastaan Sarjainhon numerossa 2-4/1975;

Kysymykseen "Miltä nyt tuntuu" vastasivat uutuuoreet sarjakuvakalifit ensin yhteen ääneen, sitten jokainen omaan tahtiinsa sanoja toistellen: "Minä olen hyvä!".

Sen sijaan sarjakuvasuurvisiirit näyttivät nyrpeää naamaa ja vakuuttivat, etteivät haluaisi sarjakuvakalifeiksi vaikka se olisi viimeinen titteli maailmassa.

VIIMEHETKEN UUTISTA

Taideteolliden oppilaitoksen visuaalisen kommunikaation opistelijat ovat julkaisseet uuden sarjakuvalehden, *Helmiä* sioille nro 2. Se sisältää laitoksen opistelijoiden piirtämiä sarjakuvia. Lehteä on tilattavissa: Timo Ostovirka, Merihaka

Todellinen lehtiharvinaisuus syntyi virallisesti 10.4.1972. Nimittäin kokonaan suomalaisin voimin tehty, säännöllisesti ilmestyvä sarjakuvalehti *Sarjis*. Sitä levitetään ulkomaillekin, mikäli menekkiä Suomessa on. Päätoimittaja Onni-Ola "Vossikka" Ojavene vakuuttaa, että hän ottaa lehteen enemmän kuin mielellään uusien suomalaisten kykyjen tuotteita.

Viikko Sanomien numerossa 10 oli juttu, jossa epäiltiin Sarjakuvaseuran tekevän sarjakuvista taidetta ja muotia. Vastineemme julkaistiin numerossa 14. Siinä selvitimme, ettemme voi emmekä halua tehdä kumpakaan ja kerroimme päämääristämme.

ARVOSTELUJA

Helsingin Sanomien Bangladeshissa käynyt toimittaja toi seuramme puheenjohtajalle kaksi sikäläistä sarjakuvalehteä. Lehdet on kirjoitettu urdu ja bengalin kielellä, ja toistaiseksi niistä ei ole pystytty tulkitsemaan ainotakaan merkkiä. Lehdet on ovat kauniin värikkäitä ja ilmeisesti kansansatupohjaisia mutta meikäläisittäin katsoen naivistia ja alkeellisesti piirrettyjä. Pörrö Harmitti

Uusi ranskankielinen Asterix-kirja on ilmestynyt äskettäin. Sen nimenä on Les lauriers de César eli Caesarin laakeriseppelä. Se on melkein yhtä hyvä kuin A. chez les helvetes (A. ja alppikukka). P.H.

OSTAN/VAIH DAN/LAHJOITAN/MYYN

Maksan seuraavista Aku Ankan numeroista: Lumikki (AA 9B/52) 100 markkaa, Davy Crockett (AA 9C/56) numerot 1,3,4 ja 8B/53 à 20 mk. Aku S.M. Värkki. puh.ilt. 1359223

STOP PRESS !!

Sarjis in memoriam
Viimeinen Sarjis ilmestyi sitten lokakuun alussa. Päätoimittaja Onni-Ola (Vossikka) Ojavene halusi myös enemmän nuoria kykyjä lehden sivuille. Kustantajan (Kustannus oy Williams) tahoilta todettiin Sarjista julkaistun koko sen olemassaolon ajan PR-miellessä, jotta kriitikoille voitiin osoittaa julkaistavan tuontimateriaalin ohella kotimaista aineistoa.